

KASZÁS NORMAN EDE

Anglisztika
BA, 5. félév
Kodolányi János Egyetem

Témavezetők:

Dr. habil. Kodó Krisztina
egyetemi docens, KJE

Dr. Harasztos Ágnes
egyetemi adjunktus, KJE

KARAKTER FEJLŐDÉSEK TOTALITÁRIUS HATÁS ALATT GEORGE ORWELL 1984 (1949) ÉS RAY BRADBURY FAHRENHEIT 451 (1953) CÍMŰ MŰVEIBEN

Kulcsszavak: disztópia; totalitárius; karakterfejlődés; elnyomás; diktatúra

Kutatásom célja összehasonlítani Ray Bradbury Fahrenheit 451 (1953) és George Orwell 1984 (1949) című műveiben megjelenő főszereplők karakterfejlődését egy olyan totalitárius rendszerben, amely gátolja az egyén kibontakozását. Kutatásomat a panoptikum, a disztópia és a totalitarizmus foglmainak bemutatásával és elemzésével kezdem. Ez a három fogalom kulcsfontosságú, mivel meghatározó hatást gyakorol a főhősök fejlődésére. A panoptikum az állandó megfigyelés révén megszünteti a magánszférát; a disztópia görbe tükröt tart az akkori és mostani társadalomra, figyelmeztetve az olvasót, hogy a bemutatott valóság nem elképzelhetetlen – például a könyvek elégetése vagy átírása azért, hogy a kritikus gondolkodást kiiktassák. Ebből kifolyólag a fennálló rendszer felsőbbrendűségét idővel nem kérdőjelezzük meg emiatt. Végül, a totalitarizmus teljes elnyomást és állami kontrollt valósít meg, amely befolyásolja a szereplők világát.

Kutatásom központi részében elemzem a karakterek útját, és párhuzamot kötök a két történet között. Annak ellenére, hogy az írók nemzetisége különbözik (Bradbury amerikai, Orwell angol), és a kritizált politikai rendszerek is eltérőek (Fahrenheit 451: kapitalizmus, 1984: szocializmus), a főszereplők céljai feltűnően hasonlóak. Közös céljuk az igazság feltárása és a rendszer jobbá tétele. Ennek az elméletnek az alátámasztására a Marshall-kereszt diagramot használom, hogy szemléltessem, igazoljam érveimet. A főszereplők, Winston (1984) és Montag (Fahrenheit 451), mindketten elszenvedői a három említett ideológiának (panoptikum, disztópia, totalitarizmus), és felismerésük révén arra törekednek, hogy elszakadjanak elnyomó világuktól, és megtalálják a boldogságot és a szabadságot. Mindkét férfi olyan kihívásokkal néz szembe, amelyek hatással vannak identitásukra, ezért elemzem a főszereplők közös pontjait és különbségeit.

A két történet olyan világokat ábrázol, ahol a megfigyelés és a kémkedés átszövi a mindennapokat. Ezek a rendszerek arra törekednek, hogy teljes uralmat gyakoroljanak az egyének felett, mind fizikailag, mind szellemileg. A kritikus gondolkodást kiiktatják, az igazságot manipulálják – ezek előtt a főszereplők nemcsak, hogy nehezen tudnak elmenekülni, de még védekezni is alig tudnak. Ezeket a célokat olyan gondolkodók vizsgálták, mint Jeremy Bentham és Michel Foucault, akik a panoptikum kontextusában tanulmányozták a megfigyelést. Ők vitatták, hogy az erőt fizikai vagy pszichológiai befolyásolással kell gyakorolni.